

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J.**, zastúpený Mgr. Otom Salokym, advokátom, Hlavná 94, Prešov, proti žalovanému: **Obec Bertotovce**, Bertotovce 142, o preskúmanie rozhodnutia a postupu žalovaného zo dňa 17. októbra 2012 č. SÚ SP 13/2012, konajúc o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/39/2015 – 15 zo dňa 18. marca 2016, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 2S/39/2015 – 15 zo dňa 18. marca 2016 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

1.

1.1 Napadnutým uznesením Krajský súd v Prešove podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia stavebného povolenia vydaného žalovaným a vrátenia veci prvostupňovému správnomu orgánu na ďalšie konanie. Žalobca v žalobe poukázal na to, že je vlastníkom nehnuteľnosti vedenej na LV č. X. pre k. ú. C., okrem iných parciel č. 3/13, 3/16, 3/17, 3/1, ktoré nadobudol na základe kúpnej zmluvy z roku 1991. V tom čase išlo o jednu parcelu KN-C č. 3. Vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam bolo potvrdené rozsudkom Okresného súdu v Prešove sp. zn. 14C/250/2010. Na základe geometrického plánu z roku 2014 došlo k rozdeleniu parcely. Žalovaný vydal stavebné povolenie na zmenu stavby – Obecného úradu v obci C. spočívajúci v stavebných úpravách stavby umiestnených na parcele č. KN-C 5/2, 7/6

v k. ú. C.. Ďalej žalobca uviedol, že predmetná stavba z časti fyzicky stojí na parcele KN-C č. 3/13 (v čase vydania povolenia parcela KN-C č. 3), čo stavebník v stavebnom konaní zamlčal a preto postupoval v rozpore s § 58 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „stavebný zákon“). Tiež poukázal na § 59 ods. 1 písm. b/ stavebného zákona, že nebol účastníkom stavebného konania, a to ani ako vlastník susedného pozemku, ani ako vlastník pozemku, na ktorom stojí časť stavby. Uviedol, že o stavebnom povolení sa dozvedel až v júni 2015, kedy zistil, že časť budovy obecného úradu stojí sčasti aj na jeho pozemku a vykonávajú tu stavebné práce, na ktoré nedal súhlas a na jeho parcelách č. 3/1, 3/16 a 3/17 je postavené lešenie a uskladnený stavebný materiál. Vzhľadom na tieto skutočnosti dal žalovanému podnet na zastavenie stavebných prác a zrušenie nezákonného povolenia. Žalovaný odpovedal, že nie je dôvod na zmenu stavebného povolenia, lebo stavba sa realizuje na parcele č. 5/2. Žalovaný napriek tomu, že žalobca preukázal, že mal byť účastníkom stavebného konania, mu stavebné povolenie nedoručil. Z týchto okolností žalobca odvodil svoju aktívnu legitimáciu podľa § 250 ods. 2 O.s.p. a predmetom preskúmania má byť rozhodnutie správneho orgánu, voči ktorému žalobca nemal možnosť podať riadne opravné prostriedky a preto sa domáha postupu podľa § 250b ods. 2, 3 O.s.p., a to doručenia napadnutého rozhodnutia a následne jeho zrušenia podľa § 250j ods. 2 O.s.p. a vrátenia veci správneho orgánu na ďalšie konanie.

1.2 Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu vyplýva, že v konaní pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 17C/298/2015–34 súd rozhodoval o predbežnom opatrení medzi stavebníkom Chminianskou Novou Vsou a žalobcom. V rozhodnutí zo dňa 27.07.2015 pri riešení otázky vlastníctva dotknutých nehnuteľností konštatoval, že žalovaný (teraz žalobca) v čase vydania stavebného povolenia nebol vlastníkom parcely č. CKN č. 3 k. ú. C. a čo sa týka vydaného stavebného povolenia v prospech obce C., ide o platné stavebné povolenie. Z uvedenej skutočnosti súd uviedol, že žalobca nebol a ani nemal byť účastníkom stavebného konania, preto nemohol proti napadnutému stavebnému povoleniu ani podať odvolanie, pretože nebol oprávnenou osobou na podanie opravného prostriedku. Konanie o podanej žalobe zastavil z dôvodu, že odvolanie voči preskúmanému rozhodnutiu podala neoprávnená osoba. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p., lebo žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

2.1 Proti uzneseniu krajského súdu podal včas odvolanie žalobca, a uviedol, že od deväťdesiatych rokov bol vedený ako vlastník KN-C č. 3 na LV č. X., z titulu „Kúpa 63/91“, pričom je pravdou, že jeho vlastníctvo bolo spochybňované. Nie je však pravdou, že vlastníctvo nadobudol až po vydaní stavebného povolenia žalovaným. V konaní Okresného súdu v Prešove sp. zn. 14C/250/2010 bolo vlastníctvo žalobcu iba potvrdené deklaratórnym rozsudkom, zaznamenaným v katastri nehnuteľností pod Z-2309/2013 a Z-2309/2013. V čase stavebného konania bol žalobca vedený a zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník susednej a stavbou čiastočne zastavanej nehnuteľnosti a malo sa s ním teda ako s účastníkom konania konať. Stavebník nemal zatajiť, že stavba sa bude realizovať aj na cudzom pozemku, resp. nemal v stavebnom konaní zatajiť, že budova obecného úradu stojí čiastočne aj na parcele KN-C č. 3. V rozhodnom čase konania o vydanie stavebného povolenia v katastri ako vlastník na LV č. X. vedený bol. Súd sa mal v tomto konaní zaoberať platnosťou a zákonnosťou stavebného povolenia vydaného žalovaným. Nemôže obstať ani to, že prvostupňový súd v odôvodnení napadnutého uznesenia poukázal, že v civilnom konaní 17C/298/2015 o vydanie predbežného opatrenia súd bez riadneho dokazovania považoval stavebné povolenie za platné.

3.

3.1 Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. s použitím § 246c O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu treba považovať za dôvodné.

4.2 V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb,

ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

4.3 Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva v konaní ide.

4.4 Podľa § 250 ods. 2 O.s.p. žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

4.5 Podľa § 250b ods. 2 O.s.p., ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správnemu orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie a podľa okolností odloží jeho vykonateľnosť. Týmto stanoviskom súdu je správny orgán viazaný. Po uskutočnenom doručení, predloží správny orgán spisy súdu na rozhodnutie o žalobe. Ak sa v rámci správneho konania po vykonaní pokynu súdu na doručenie správneho rozhodnutia začne konanie o opravnom prostriedku, správny orgán o tom súd bez zbytočného odkladu upovedomí.

4.6 Podľa § 250b ods. 2 O.s.p. súd postupuje podľa odseku 2 len ak od vydania rozhodnutia, ktoré nebolo žalobcovi doručené neuplynula lehota troch rokov.

4.7 V súvislosti s citovaným zákonným ustanovením § 250b ods. 2 O.s.p. je potrebné predovšetkým uviesť, že toto ustanovenie sa primárne dotýka nie žaloby proti rozhodnutiu správneho orgánu, ale žaloby proti postupu správneho orgánu („kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci sa s ním ako s účastníkom konania malo konať, súd overí správnosť tohto tvrdenia a uloží správnemu orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne

rozhodnutie“). Pre tento druh správnej žaloby režim ustanovenia § 247 ods. 2 O.s.p. podľa názoru odvolacieho súdu neplatí (podobne ako napr. pri nečinnosti správneho orgánu).

4.8 Krajský súd oprel svoje rozhodnutie o názor, že v konaní pred Okresným súdom Prešov sp. zn. 17C/298/2015 – 34 súd rozhodoval o predbežnom opatrení medzi stavebníkom Chminianskou Novou Vsou a žalobcom. V rozhodnutí zo dňa 27.07.2015 pri riešení otázky vlastníctva dotknutých nehnuteľností okresný súd konštatoval, že žalovaný (teraz žalobca) v čase vydania stavebného povolenia nebol vlastníkom parcely č. CKN č. 3 k. ú. C.. Preto mal za preukázané, že žalobca nebol a nemal byť ani účastníkom stavebného konania a preto nemohol proti napadnutému stavebnému povoleniu ani podať odvolanie, pretože nebol oprávnenou osobou na podanie opravného prostriedku. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na skutočnosť, že krajský súd sa nezaoberal tvrdením žalobcu v žalobe, že od deväťdesiatich rokov bol vedený ako vlastník parcely KN-C č. 3 na LV č. X. z titulu kúpa 63/91. Neoveril či vlastníctvo žalobca nadobudol pred alebo až po vydaní stavebného povolenia žalovaným, či v čase stavebného konania bol žalobca vedený a zapísaný v katastri nehnuteľností ako vlastník susednej a stavbou čiastočne zastavanej nehnuteľnosti.

4.9 Najvyšší súd ďalej konštatuje, že žalobca sa v podanej žalobe domáhal zrušenia stavebného povolenia obce Bertotovce, stavebného úradu č. SÚ SP 13/2012 zo dňa 17.10.2012 a žiadal vec vrátiť prvostupňovému správnenému orgánu na ďalšie konanie a tiež sa domáhal konania podľa ustanovenia § 250b ods. 2 O.s.p. t.j. doručenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu.

4.10 Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní preskúmať, či v čase konania o vydaní stavebného povolenia bol žalobca vlastníkom dotknutej parcely. Následne posúdi, či je žalobca opomenutým účastníkom konania a vo veci opätovne rozhodne o tom, či mal byť žalobca účastníkom predmetného správneho konania, ustáli, či je opomenutým účastníkom správneho konania a ak áno, a po preverení splnenia zákonných podmienok uloží správnenému orgánu povinnosť doručiť žalobcovi prvostupňové administratívne rozhodnutie. Prioritne vyhodnotí opodstatnenosť žiadosti žalobcu o doručenie rozhodnutia správneho orgánu.

4.11 Najvyšší súd však záverom konštatuje, že spôsobilým predmetom súdneho prieskumu na základe žaloby môže byť len rozhodnutie vydané v poslednom stupni, po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

4.12 V ďalšom konaní bude preto úlohou prvostupňového súdu preskúmať, či v danom prípade boli splnené všetky zákonom požadované podmienky na zastavenie konania podľa § 250d ods. 3 O.s.p. z dôvodu, že žalobca nebol a ani nemal byť účastníkom stavebného konania, znovu rozhodne v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je súd prvého stupňa viazaný podľa § 226 O.s.p.

4.13 Vzhľadom a vyššie uvedené Najvyšší súd SR zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.

4.14 O náhrade trov konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci podľa § 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.

4.15 Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. V tejto veci sa začalo odvolacie konanie pred 1. júlom 2016, preto najvyšší súd v tejto veci postupoval podľa ustanovení O.s.p.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 3. mája 2017

JUDr. Jana Z E M K O V Á PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Viera Vraníková